

השליח שעשה פרק שישי מעילה

כב.

עין משפט נר מצוה

א מ"ח פ"ז מהלכות מעשר הכלה א:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמר שני וכו' ממה שנשמיר עשר מדות מפריש מן ק' למעשר ראשון וכו' למעשר שני ובשמו הס'ד וצ"ב ר"ל לא שפרש בידים רק בשמו שיקרא שם עליו:

מוסף רש"י

הלוקח יין בערב שבת בין השמחה, כדמס' כדמס'א, תוספתא, וקדש עליו היום ואין לו מה לשתות בשבת ואין לו פנאי להפריש (ב"ק ע"ג). מבין הכותים, וחסם סומים לא מפריש המזומה ואין לה כלים להפריש לתוכן מזומה ומעשר (שד"ח פ"ז וכו"ז) וכו"ז סוכה (ג) וסומים גירי אמת חשיב להו ואין א"י נפקעת מקדושתה על

ידיהם וחס חסידים על המעשרות ועל המזומה, ולא כעמי הארץ שזוהן מעשרין וכו"ן ומפרישין מזומה, אבל סומים חסידים על הכל והלוקח מהם לרץ לעשר ודאי (גיטין כ"ה) ואשמעין האל דכותים חשדי אמרוהו, דקדמני שני לוגין שאני עמיד להפריש בו, ומשנה זו קודם תקנה לאחר שקרא עליו שם, ויחללנו כלל מקום שהוא על המעט (שד"ח ע"ג) האילו ויכול לתקן באמירה בעלמא ולומר הרי הוא מוחלל על המעט שיש לי בתוך ביתי, לא תחירו לי תמיים לשמונו ולשמון על הגריבה, אבל תמרומה וזאת מעשרת סמיתין אצרייה ולאחר השבת כשפירשם אמרינן הונכר הדבר שזו היא המזומה וזה לא שמה אלא חולין (חולין ד"ג). ודוהה מיד. ולאחר וכן פירש המזומה והמעשר ואמרינן הונכר הדבר שהוא מזומה (שד"ח ע"ג) דמלחר שקרא שם י"א לו מדי טבל וכשהוא מוציא יין לשמיתו הוא הנכר לחולין, ולכשיהיו לו כלים ויחלל מן הגדל למזומה הוא הנכר למזומה ויש בכירה (גיטין כ"ה) וכשיהיו לו כלים יפריש בהם המזומה ומעשר ראשון ומפריש בנדל (ב"ק ע"ג). הדרן ע"ך מסכת מעילה

כיסין אלוגין רמא ליה. ר"ל לר' יוחנן: **דקנן הלוקח יין מצינ הכוסים**. עד שלא נאסר יינם וכגון שהיה בדרך או בערב שבת בין השמשות ואינו יכול לתקנו לאלתר: **אומר שני לוגין** (ג). מרומה גדולה שאני עמיד להפריש היא הן תרומה גדולה ואחר כך עשה (ג) ממה שנשמיר (ה) מאה מדות מפריש עשרה למעשר ראשון ושמיירו משעם מדות ומפריש מהן משעם למעשר שני (ד): **ומיחל שיעור זה** מיחל למעשר שני שיכול לחללו ושומה והשאר חולין ושמה ממנו לאלתר אלא שיהיה שומיר בכלי שיעור המזומה והמעשרות דקסבר יש בכירה: **רבי יהודה ור' יוסי ורבי שמעון אוסרין**. עד שיפריש ממש דקסברי אין בכירה ואלל כוס וקוס יש לומר שהוא מזומה ומעשר ופילו מראשון. והא דר' יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון קשיא אדרכי עקיבא דמזומה שמוציא והולך עד המזומה דפי היכי דהכא אמר אין בכירה דמן הראשון אמרינן נמי (ז) שהוא מזומה ומעשר גבי הקדש נמי אכל פרוטה ופרוטה איכא למימר שהיא הקדש: **אמר ליה סיפא דממיני**. דמזומה רבי עקיבא מיירי באומר לא יפטר כיס זה מן ההקדש:

רב פפא אמר כיסין אלוגין רמא ליה (א) דתנן (ב) הלוקח יין מבין הכותים אומר שני לוגין שאני עתיד להפריש הרי הן תרומה עשרה מעשר ראשון תשעה מעשר שני ומיחל ושומה מיד דברי ר"מ רבי יהודה ורבי יוסי ור"ש "אוסרים א"ל סיפא דמתני' באומר לא יפטר כיס זה מן ההקדש:

הדרן ע"ך השליח שעשה שליחותו וסליקא לה מסכת מעילה

הדרן ע"ך השליח הבלת מסכת מעילה ידוהס וחס חסידים על המעשרות ועל המזומה, ולא כעמי הארץ שזוהן מעשרין וכו"ן ומפרישין מזומה, אבל סומים חסידים על הכל והלוקח מהם לרץ לעשר ודאי (גיטין כ"ה) ואשמעין האל דכותים חשדי אמרוהו, דקדמני שני לוגין שאני עמיד להפריש בו, ומשנה זו קודם תקנה לאחר שקרא עליו שם, ויחללנו כלל מקום שהוא על המעט (שד"ח ע"ג) האילו ויכול לתקן באמירה בעלמא ולומר הרי הוא מוחלל על המעט שיש לי בתוך ביתי, לא תחירו לי תמיים לשמונו ולשמון על הגריבה, אבל תמרומה וזאת מעשרת סמיתין אצרייה ולאחר השבת כשפירשם אמרינן הונכר הדבר שזו היא המזומה וזה לא שמה אלא חולין (חולין ד"ג). ודוהה מיד. ולאחר וכן פירש המזומה והמעשר ואמרינן הונכר הדבר שהוא מזומה (שד"ח ע"ג) דמלחר שקרא שם י"א לו מדי טבל וכשהוא מוציא יין לשמיתו הוא הנכר לחולין, ולכשיהיו לו כלים ויחלל מן הגדל למזומה הוא הנכר למזומה ויש בכירה (גיטין כ"ה) וכשיהיו לו כלים יפריש בהם המזומה ומעשר ראשון ומפריש בנדל (ב"ק ע"ג). הדרן ע"ך מסכת מעילה

שינויי נוסחאות

(א) דתניא (ש"ח ע"ג) שני לוגין שאני עתיד להפריש. מזומה (ב"ק ע"ג) א ואחר כך עשה אותן מאה שנשמיר עשרה מדות ומפריש למעשר ראשון (ש"ח ע"ג) וגי' צ"ק ואח"כ ממה שנשמיר כמאה מדות מפריש, (ז) למעשר שני וכששמיר בו בכלי כשיעור זה מידחל למעשר שני שיכול לחללו. והכל דיבור אחר (ש"ח ע"ג) וגי' צ"ק ומיחל שיעור זה של מעשר שני מיחל. (ח) אמרינן נמי איכא למימר שהוא מזומה (ש"ח ע"ג) (ז) ג"כ. לא יפטר כיס (ש"ח ע"ג) (ז) כס"ה. כמפרש (ש"ח ע"ג) (ח) זה הדיבור לא נמלא כס"י (ש"ח ע"ג) (ט) ורש"י מפרש דפריך, וכן הוא בס"י (ב"ק ע"ג).